

מה הם חייו של ילד ללא הורים, הנאלץ לחיות במעון? אם לשפוט לפי מעוון „טוב“ — המסקנה המתבקשת היא בלתי נמנעת:

עדיין, כאשר נשאלה מדוע היא חוותה ונכנסת שוב ושוב להריון, בלי לדעת לעולם מי האב, בלי להיות לעולם לאם — השיבה במשיכת כתפיים: „הסרסור שלי לא מעוניין שאני אעשה הפלה.“ לא כל הילדים במוסד לטיפול באם

ורון. השחרחרר בן השלוש הגיע לכאן אחרי שאמו ניסתה לשחוט אותו בסכין מטבח. הוא ניצל ברגע האחרון הודות לשכנה שנכנסה במקרה לדירה. רני בן השנתיים, עגלגל וחייכני, הגיע לכאן, כשכל גופו, מכף רגל ועד ראש,

מעון

וילד של ויצו בתל-אביב, הם חסרי-הורים. יש גם כאלו שיש להם אב ואם — אך המוסד אינו מרשה להם לראות את הוריהם. כמו שמואליק בן הארבע, שאמו היא זונה מכורה לסמים. בפעם הראשונה שהיא לקחה את בנה למספר ימי חופשה בבית, נזקק הילד לחודש ימים כדי להירגע ולחזור למסלול החיים הנורמלי במוסד.

הבלתי-

רצויים

א, כמו מיקי בן החמש: אמו באה ל- בקרו והביאה לו ממתקים. מיקי הזורז, בשמחה וגאווה, לכבד את חבריו — ואמו

מכוסה סימנים אדומים וכחולים — סימני ההתעללות של אמו.

האמא — זונה

ומכורה לסמים

ינה בת הארבע, בלונדית ויפהפייה, הגיעה לכאן לאחר שהמכוננית בה נסעה עם הוריה התנגשה במשאית. שני ההורים נהרגו. בבית-החולים בו אושפזה רינה עת מממושכת התברר כי אין לה קרוב אחר בעולם.

שרהילה בת השנה, צנומה ושקגנית כל- כך, הגיעה לכאן לאחר שאמה או הוריה נטשו אותה על מורכה ברחוב.

ועצוב ילד זה, גם הוא חניך המוסד, מסתובב בשעת צהריים של יום חורף קריר כשהוא יחף עדיין. המטפלות העמוסות לא הספיקו לספל בו.

הנערה הטרודה בחופזה. „קודם שב לאכול, ואחר כך חלף להתנקות. אתה כבר גדול ויודע לעשות את זה לבד.“ הזאטוט מוחה את דמעותיו בהשלמה, ונפנה לשולחן האוכל — במכנסים מלאים. הילדים במוסד מתגוררים שמונה-השעה בחדר. לילד אין צעצוע פרטי, בגד פרטי,

חולות-רוח, הורים מפגרים, ילדים מחוץ לנישואים. 150 ילדים, מבני יום עד גיל שש, שנשלחו לכאן על-ידי לשכות הסעד של תל-אביב-רבתי.

150 ילדים ללא בית — מרוחקים מאם ואב — רבים מהם לא רצויים על-ידי אם ואב — רבים מהם בכלל בלי אם ואב.

עצובה ילדה במוסד לטיפול באם ובילד של ויצו, ליד שולחן האוכל. כל המנות מוגשות בצלחת אחת, עם כף בלבד, עובדה שאינה תורמת להפגת עצבותם של הילדים ללא הורים, הכמהים ללטיפת יד אם אוהבת ולאהבה חמימה של הורים.

הסתערה עליו במכות אכזריות, עד שהיה צורך להזעיק עזרה כדי להפריד ביניהם. כזאת היא, פחות או יותר, האוכלוסיה של המוסד לטיפול באם ובילד בתל-אביב. של ויצו: תחנת-מעבר לילדים שהוריהם הפקירו אותם, מקרים סוציאליים, אמהות

ובעוד חמישה חודשים יגיע לכאן ילד נוסף, חסר שם עדיין. בנה של אותה פרוצה הנמצאת היום בחודש הרביעי, אשר כבר הזדרזה להזמין מקום לילד שלא נולד

• שמות הילדים שוננו לצורך הכתבה.

איננו בית

מגירה משלו: הכל משותף. תינוקות בני שבוע וילדים גדולים — באותו חדר, „בכחנה“, מסבירים מנהלי המוסד: „כדי לתת לילדים אווירה משפחתית.“

באותו חדר ניתן גם למצוא ילדים נורמליים ומפגרים יחדיו. „בכוונה“, מסביר שמעון שרשבסקי, מנהל המוסד: „המפגרים קשה מוצאים בכלל מהמוסד. אלו שנשארים הם מפגרים קל, וזה משפיע עליהם לטובה, להיות בחברת ילדים נורמליים. לוא היה לי ילד מפגר, גם אני היית מעדיף שהוא יישאר עם ילדים נורמליים.“

אלם מהי ההשפעה בכיוון השני — על הילדים הנורמליים? והסכנה? האם אי סכנה שילד מפגר יזיק לתינוק או לילד קטן ממנו הגר בחדרו? לא, לדברי ההגה הלה. בניגוד למצב בין אחים ואחיות, בבית רגיל, אין הילדים במוסד מרביצים, אי בעיות משמעת — הם פשוט אוהבים אח את השני.

לעיתים נלקחים אחדים מהם לאימוץ — ולעיתים הם גם מוחזרים, כאשר ההורים המאמצים מחליטים שהם אינם רוצים בילד. שלקחו, בוחרים אחר במקומו.

המוסד לטיפול של ויצו נחשב למוסד טוב. מוסד שבו משתדלים להעניק לילדים לפחות מעט ממה שזוכה לו ילד הגדל בבית הוריו. הילדים נעזרים בעובדת סוציאלית, פסיכולוגית, גני ילדים, והכל משקיעים מאמץ אמיתי לעשות למענם. אולי דווקא משום-כך, בולטת כאן עוד יותר האמת העצובה, כי מעון איננו בית.

נורמלים ומפגרים

ככפיפה אחת

ע שיתי קקי במכנסים, מבשר פעוט — בן שלוש בדמעות-שליש למטפלת שנכנסה זה עתה לחדר. „אין דבר“, משיבה

(המשך בעמוד 30)